

דף מקורות ללימוד –

התנצחות ישראלית / מאיר ויזלטיר

מותאם לתלמידי תיכון ומבוגרים

התנצחות ישראלית

מאיר ויזלטיר

וְאֵנִי אוֹמֵר: בְּלִי תַּאֲרִיךְ. בְּמוֹצָ"שׁ רִאשׁוֹן

שֶׁל נוֹבֶמְבֶּר

אַחֲרֵי הַסְּתָלְקוֹת הַקְּדוּשָׁה וְאַחֲרֵי עֲלִינוֹ

לְשַׁבָּת,

יַעֲלוּ פְּרָנְסֵי הַקֶּהֱל, כָּל אֲשֶׁלִי רַבְרָבִי,

וַיַּעֲמְדוּ עַל גֵּג הַבִּנְיָן הַדְּהוּי מַעַל לַכֶּפֶר,

חֲמוּשִׁים בְּאַקְדָּחִי קַפְּצוֹנִים, וּבִשְׁעָה

הַיְדוּעָה

יִשְׁלְפוּ וַיִּירוּ שְׁלֹשׁ יָרִיּוֹת בְּאַוִּיר.

פִּיק פִּיק פִּיק.

וַיִּקְרְאוּ קוֹל גָּדוֹל: יִדְּינוּ שְׁפָכוּ אֶת הַדָּם

הַזֶּה,

שָׁבוּעַ טוֹב, שָׁבוּעַ טוֹב.

רָבָא אוֹמֵר: י"א דְּמַרְחֶשְׁוֹן, וְאַבְיֵי אוֹמֵר:

לֹא, לֹא,

הָאֶרְבָּעָה בְּנוֹבֶמְבֶּר. רָבָא אוֹמֵר: קַדִּישׁ

דְּרַבְּנָן וְתַהֲלִים,

וְאַבְיֵי אוֹמֵר: יוֹם צוֹם, מָשָׁל גְּדֻלָּהּ הָיָה.

בִּינְתָיִם תַּלְמִידֵיהוֹן וְתַלְמִידֵי תַּלְמִידֵיהוֹן

רָצִים בְּלִילָה לְכַסּוֹת אֶת הַכְּרֻזוֹת

בִּירֵיעוֹת שֶׁל מְגִלָּה צָהָבָה. וְשׁוֹטְרִים

וְשׁוֹפְטִים

מַדְדִּים אַחֲרֵיהֶם עַל רֶגֶל שֶׁל עֵץ, שׁוֹאֲלִים

אַיְכָם.

פְּשִׁיטָא, מְסַתְּפִירִים מִתַּחַת לְצִיצִית הַרְחָבָה.

חֲבֵרָה חֲבֵרָא אֵית לִיהּ וְחֲבֵרָא דְּחֲבֵרָה.

קדיש דרבנן - רמב"ם סדר תפילות נוסח הקדיש

קדיש דרבנן כל עשרה מישראל או יתר שעוסקין בתלמוד תורה שעל פה ואפילו במדרשות או בהגדות כשהן מסיימין אומר אחד מהן קדיש בנוסח זה: יתגדל ויתקדש שמיא רבא דעתיד לחדתא עלמא ולאחייא מתייא ולמיפרק חייא ולמיבני קרתא דירושלם ולשכללא היכלא קדישא ולמיעקר פולחנא נוכראה מן ארעא ולאטבא פולחנא דשמיא לאתריה בזיויה ויחודיה וימליך מלכותיה וכו' עד ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן, על רבנן ועל **תלמידיהון** ועל **תמידי תלמידיהון** דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון חינא וחסדא ורחמי וסייעתא ורווחא מקדם אבוהון דבשמיא ואמרו אמן יהא שלמא וכו', וזהו הנקרא **קדיש דרבנן**.

גדליהו בן אחיקם

ספר מלכים ב פרק כה

(כא) וַיָּה אֱתָם מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְמִיתֵם בְּרַבְלָה בְּאַרְצָא חֶמֶת וַיְגַל יְהוּדָה מֵעַל אֲדָמָתוֹ: (כב) וְהָעָם הַנִּשְׁאָר בְּאַרְצָא יְהוּדָה אֲשֶׁר הִשְׁאִיר נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיִּפְקֹד עֲלֵיהֶם אֶת גְּדַלְיָהוּ בֶן אַחִיקָם בֶּן שָׁפָן: (כג) וַיִּשְׁמְעוּ כָּל שָׂרֵי הַחֲזָלִים הָמָּה וְהָאֲנָשִׁים כִּי הִפְקִיד מֶלֶךְ בָּבֶל אֶת גְּדַלְיָהוּ וַיָּבֹאוּ אֶל גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּה וַיִּשְׁמְעֵאל בֶּן נְתַנְיָה וַיּוֹחֲנָן בֶּן קָרֵחַ וַיִּשְׂרָיָה בֶן תַּנְחֻמֶת הַנְּטֹפְתִי וַיֹּאזְנִיָּהוּ בֶן הַמַּעֲכָתִי הָמָּה וְאֲנָשִׁיהֶם: (כד) וַיֵּשְׁבַע לָהֶם גְּדַלְיָהוּ וַלְאֲנָשִׁיהֶם וַיֹּאמֶר לָהֶם אֵל תִּירָאוּ מֵעַבְדֵי הַפְּשָׁדִים שָׁבוּ בְּאַרְצָא וְעַבְדוּ אֶת מֶלֶךְ בָּבֶל וַיֵּטֶב לָכֶם: (כה) וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בָּא וַיִּשְׁמְעֵאל בֶּן נְתַנְיָה בֶן אֱלִישָׁמַע מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים אִתּוֹ וַיָּבֹאוּ אֶת גְּדַלְיָהוּ וַיִּמָּת וְאֵת הַיְּהוּדִים וְאֵת הַפְּשָׁדִים אֲשֶׁר הָיוּ אִתּוֹ בַּמִּצְפָּה: (כו) וַיִּקְמוּ כָּל הָעָם מִקֶּטָן וְעַד גָּדוֹל וְשָׂרֵי הַחֲזָלִים וַיָּבֹאוּ מִצָּרִים כִּי יָרְאוּ מִפְּנֵי כְשָׁדִים:

תלמוד ירושלמי מסכת תענית פרק ד דף סח עמוד ג /ה"ה

צום השביעי זה שלש' בתשרי יום שנהרג בו גדליה בן אחיקם

שוטרים ושופטים

איכם

ספר בראשית פרק ג

(ח) וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים מְתַהַלֵּךְ בְּגֶן לְרוּחַ הַיּוֹם וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים בְּתוֹךְ עֵץ הָגֶן: (ט) וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אַיֶּכָּה:

חברך חבֵּרָא אֵית לִיה

פירוש "מצודת דוד" על משלי פרק יא פסוק יג

"הוֹלֵךְ רֶכֶּיל מְגֵלָה סוֹד וְנֶאֱמָן רוּחַ מְכַסֶּה דְּבָר" – המגלה סוד חבריו הרי הוא הולך רכיל ואף אם לא ספר הדברים לפני מי שנאמר עליו כי **חברך חבֵּרָא אֵית לִיה** ויגולה הדבר גם אליו:

עלינו לשבח

סדור תפילה – נוסח אשכנז

עלינו לשבח לאֲדוֹן הַכֹּל. לַתֵּת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שְׁלֹא עֲשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת. וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה. שְׁלֹא שָׁם חֻלְקָנוּ כָּהֶם וְגוֹרְלָנוּ כְּכָל הַמוֹנָם. שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לַהֶבֶל וְרִיק וּמִתְפַּלְלִים אֶל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ: וְאַנְחָנוּ בִּזְרָעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ. וּמוֹשֵׁב יָקָרוֹ בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל. וְשֹׁכֵנֵת עֲדוֹ

בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֶמֶת מְלִכְנוּ. אָפֶס זוֹלָתוֹ. בְּכָתוּב בְּתוֹרָתוֹ. וַיִּדְעָה הַיּוֹם
וְהַשַּׁבָּת אֶל לִבָּבָהּ. כִּי יִהְיֶה הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת. אֵין עוֹד:

אשלי רברבי

רש"י מסכת ביצה בז עמוד א

באשלי רברבי - בחבלים גדולים וגסים, שקשין לינתק, כלומר, חכמים גדולים אמרו,
ואין נוחין לבטל דבריהם.

ידינו שפכו

ספר דברים פרק כא

(א) כִּי יִמָּצֵא חֵלֶל בְּאֶדְמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נָתַן לָנוּ לְרִשְׁתָּהּ נָפֵל בְּשָׂדֶה לֹא נֹדֵעַ מִי הִכָּהוּ:
(ב) וַיֵּצְאוּ זִקְנֵיהָ וְשׁוֹפְטֶיהָ וַיִּמָּדְדוּ אֶל הָעֵרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹת הַחֵלֶל: (ג) וְהָיָה הָעִיר הַקְּרֹבָה אֶל
הַחֵלֶל וְלִקְחוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהוּא עֵגְלָת בָּקָר אֲשֶׁר לֹא עֶבֶד בָּהּ אֲשֶׁר לֹא מְשָׁכָה בְּעַל: (ד) וְהוֹרְדוּ
זִקְנֵי הָעִיר הַהוּא אֶת הָעֵגְלָה אֶל נַחַל אֵיתָן אֲשֶׁר לֹא יַעֲבֹד בּוֹ וְלֹא יִזְרַע וְעָרְפוּ שָׁם אֶת הָעֵגְלָה
בְּנַחַל: (ה) וְנִגְשׁוּ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי כִּי בָם בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֶךְ בְּשֵׁם יְהוָה וְעַל
פִּיהֶם יְהִי כָל רִיב וְכָל נִגְעָה: (ו) וְכָל זִקְנֵי הָעִיר הַהוּא הַקְּרֹבִים אֶל הַחֵלֶל יִרְחֲצוּ אֶת יְדֵיהֶם עַל
הָעֵגְלָה הָעָרוּפָה בְּנַחַל: (ז) וְעָנוּ וְאָמְרוּ יְדֵינוּ לֹא שָׁפְכוּ אֶת הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ: (ח)
כִּפֹּר לַעֲמֹה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר פָּדִיתָ יְהוָה וְאֵל תִּתֵּן דָּם נָקִי בְּקֶרֶב עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל וְנִכְפָּר לָהֶם הַדָּם:
(ט) וְאַתָּה תִּבְעֵר הַדָּם הַנָּקִי מִקֶּרְבָּךְ כִּי תַעֲשֶׂה הַיֹּשֵׁר בְּעֵינֵי יְהוָה:

